

Epidurinė anestezija prieš operaciją ir po jos

Šiame lankstinuke paaiškinama, ko tikėtis, jei pasirinksite epidurinį skausmo malšinimą operacijos metu ir po jos. Šis lankstinukas sukurtas dirbant kartu su anesteziologais, pacientais ir jų atstovais.

Įvadas

Šiame lapelyje paaiškinama:

- Kas yra epidurinė anestezija
- kada ji naudojama
- kodėl ji galėtų būti jums naudinga atliekant operaciją
- kaip ji veikia ir ko tikėtis
- kokia yra rizika ir apie bendrą sprendimų priėmimą.

Kas yra epidurinė anestezija?

Epidurinė anestezija – tai regioninės anestezijos rūšis, kai į nugarą įkišamas plonas, lankstus vamzdelis (kateteris), per kurį leidžiami vietiniai anestetikai ir skausmą malšinantys vaistai. Ji dažnai naudojama skausmui malšinti gimdymo metu.

Ją galima naudoti kaip anestetiką operacijos metu (su bendrąja anestezija arba be jos) arba skausmui malšinti po operacijos, arba abiem atvejais.

Po operacijos kateteris gali likti nugaroje ir gali būti naudojamas skausmo malšinimui rankiniu būdu arba naudojant automatinę pompą. Kai kuriuose epidurinėse pompose yra mygtukas, leidžiantis savarankiškai sumažinti skausmą. Šiose pompose yra užprogramuotos saugos ribos, kad sumažėtų tikimybė, jog susileisite per daug skausmą malšinančių vaistų, ir sveikatos priežiūros komanda reguliariai stebės jūsų būklę.

Epidurinė anestezija dažnai gali būti taikoma savarankiškai arba kartu su bendrąja anestezija atliekant įvairių rūšių operacijas, pavyzdžiui, vėžio operacijas (ypač plaučių vėžio) ir urologines operacijas (pvz., inkstų ir šlapimo pūslės).

Kokia yra epidurinės anestezijos nauda?

Atliekant kai kurias operacijas epidurinė anestezija skausmą malšina geriau nei naudojant kitus metodus, ypač kai giliai kvėpuojate, kosėjate ar judate lovoje.

Kituose skausmo malšinimo metoduose naudojamas morfinas ar panašūs vaistai (opioidai). Tai stiprūs skausmą malšinantys vaistai, tačiau jie gali sukelti šalutinį poveikį,

pavyzdžiui, pykinimą, mieguistumą, vidurių užkietėjimą ir priklausomybę (vartojant juos ilgą laiką). Kai skausmui malšinti skiriamas morfinas, kai kurie žmonės gali sumišti.

Taip pat esama įrodymų, kad epidurinė anestezija sumažina kitas operacijos komplikacijas, įskaitant mažesnę kraujo krešulių susidarymo kojose ar plaučiuose, krūtinės ląstos infekcijos ir kraujo perpylimo riziką.

Ar epidurinė anestezija gali būti atliekama bet kam?

Epidurinę anesteziją tikslinga atlikti tik tam tikrų operacijų metu, o kai kuriems pacientams jos atlikti neįmanoma. Jūsų anesteziologas su jumis aptars įvairias galimybes. Epidurinė anestezija negalima, jei:

- vartojate kraują skystinančius vaistus, tokius kaip varfarinas
- jūsų kraujo krešėjimas blogas
- esate alergiškas vietiniam anestetikui
- turite stiprią stuburo deformaciją
- turite nugaros infekciją
- jums anksčiau buvo atlikta stuburo operacija su metaliniu įtvaru nugaroje.

Kaip atliekama epidurinė anestezija?

Epidurinę anesteziją galima atlikti:

- kai esate pilnai pabudęs
- su sedacija (vaistais, kurie verčia jus jaustis mieguistam ir atsipalaidavusiam).

Jūsų anesteziologas aptars su jumis, kuris metodas jums geriausiai tinka. Paprastai epidurinės anestezijos veiksmas yra šie:

- anesteziologas arba jo padėjėjas prijungs monitorius bei bet kokią kitą reikalingą įrangą, kuri išmatuos jūsų pulso dažnį, kraujospūdį ir deguonies lygį
- kaniulė (lašelinė) įdedama į veną rankoje skysčių davimui
- jūsų paprašys atsistoti arba atsigulti ant šono
- jums padės pasilenkti į priekį, kiek galite išlenkti nugarą (žr. pirmiau)
- anesteziologas nuvalys jums nugarą antiseptiku
- sušvirkščinama nedidelė vietinio anestetiko injekcija odos nejautrai
- kateteriui į nugarą įvesti naudojama adata. Adata nuimama, lieka tik kateteris, pritvirtintas lipnia juosta. Kai kuriais atvejais gali prireikti kelių bandymų
- atliekant epidurinę anesteziją, dažnai įvedamas šlapimo kateteris šlapimui iš šlapimo pūslės išleisti. Anesteziologas gali su jumis tai išsamiau aptarti.

Koks tai jausmas?

Vietinės anestezijos injekcijos į odą metu galite trumpam pajusti gėlimą. Tada bus jaučiamas stūmimas, bet paprastai ne daugiau kaip diskomfortas įdėjus adatą ir kateterį.

Retkarčiais jaučiamas aštrus pojūtis, panašus į elektros šoką. Jei taip atsitiks, tai bus pastebėta jūsų anesteziologo, bet jūs taip pat turėtumėte jam pranešti. Jis gali jūsų paklausti, kur tai pajutote.

Per kateterį suleidus vietinį anestetiką, palaiptai atsiranda šilumos ir tirpimo pojūtis. Kai kurių tipų epidurinės injekcijos atveju jūsų kojos gali jaustis sunkios ir sunkiai judėti. Tai normalu.

Paprastai dauguma žmonių nemano, kad šie pojūčiai yra nemalonūs. Sustabdžius epidurinę injekciją, pojūtis ir judėjimas normalizuosis. Kai kuriais atvejais gali prireikti kelių bandymų įdėti epidurinį kateterį į reikiamą vietą.

Priešoperacinės apžiūros klinika (priešoperacinė apžiūra)

Jeigu jums yra suplanuota operacija, gali būti, kad kelias savaites ar dienas prieš operaciją būsite pakviesti apsilankyti priešoperacinės apžiūros klinikoje. Kartais, kai atliekama smulkesnė operacija, slaugytojas paskambins telefonu ir kartu su jumis aptars kai kuriuos klausimus.

Su savimi turėkite:

- vaistų, kuriuos vartojate sąrašą arba atsineškite vaistus su jų pakuotėmis
- jei vartojate kokius nors kraują skystinančius vaistus, svarbu, kad priešoperacinės apžiūros komanda žinotų ir aptartų, ar turite nutraukti šių vaistų vartojimą prieš operaciją
- visą informaciją, kurią turite apie tyrimus ir gautą gydymą kitose ligoninėse
- informaciją apie problemas su anestetikais, kurias galimai esate patyrę jūs arba jūsų šeimos nariai
- visus neseniai matuoto kraujospūdžio rezultatus.

Klinikoje galite susitikti su anesteziologu. Priešingu atveju su anesteziologu susitiksime ligoninėje operacijos dieną.

Rizika ir bendras sprendimų priėmimas

Modernūs anestetikai yra labai saugūs. Esama įprastų šalutinių poveikio simptomų, kylančių dėl anestetikų ar naudojamų įrangos, tačiau jie dažniausiai yra nerimti ir ilgai nesitęsia. Rizikos lygis individualiems asmenims nėra vienodas ir priklauso nuo atliekamos procedūros ir anestezijos būdo.

Su epidurine anestezija susijusi tam tikra bendra rizika, įskaitant šią:

- žemas kraujo spaudimas
- sunkumas šlapinantis
- odos niežtėjimas
- pykinimas
- galvos skausmas.

Retais atvejais epidurinė anestezija gali sukelti nervų pažeidimą, kuris gali būti laikinas arba nuolatinis.

Jūsų anesteziologas su jumis aptars rizikos veiksnius, kurie, jo manymu, jums gali būti svarbūs. Jis aptars rečiau pasitaikančius rizikos veiksnius tik tuo atveju, jei jie jums aktualūs.

Jei norite išsamiau susipažinti su anestezijos keliama rizika, apsilankykite:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages

Bendras sprendimų priėmimas

Bendras sprendimų priėmimas užtikrina, kad asmenims būtų padedama priimti jiems tinkamus sprendimus. Tai bendradarbiavimo procesas, kurio metu gydytojas padeda pacientui priimti sprendimą dėl gydymo.

Pokalbyje aptariama:

- gydytojo kompetencija, pavyzdžiui, gydymo galimybės, įrodymai, rizika ir nauda
- tai, ką pacientas geriausiai žino: savo pageidavimus, asmenines aplinkybes, tikslus, vertybes ir įsitikinimus.

Sužinokite daugiau: www.england.nhs.uk/personalisedcare/shared-decision-making

Čia pateikiamos kelios priemonės, kuriomis galite pasinaudoti, kad pokalbis su anesteziologu ar priešoperacinės apžiūros personalu būtų kuo naudingesnis:

Išmintingas pasirinkimas JK BRAN sistema

Naudokite tai kaip priminimą klausdami apie gydymą.

https://bit.ly/CWUK_leaflet

NHS užduoda tris klausimus

Gali tekti priimti tam tikrus su jūsų sveikatos priežiūra susijusius sprendimus.

https://bit.ly/NHS_A3Qs

Perioperacinės priežiūros centras (CPOC)

CPOC parengė animacinį filmuką, kuriame paaiškinamas bendras sprendimų priėmimas.

www.cpoc.org.uk/shared-decision-making

Klausimai, kuriuos norėtumėte užduoti

Jei turite klausimų apie anesteziją, užsirašykite juos (galite pasinaudoti toliau pateiktais pavyzdžiais ir toliau esančioje vietoje įrašyti savuosius). Jei norėsite pasikalbėti su anesteziologu prieš operacijos dieną, susisieki su priešoperacinės apžiūros komanda, kuri jums turėtų padėti susisiekti su anesteziologu telefonu arba susitikti su juo klinikoje.

- 1. Kodėl man rekomenduojate epidurinę anesteziją?**
- 2. Kokie man yra epidurinės anestezijos privalumai ir trūkumai?**
- 3. Kaip dėl alternatyvų?**

Atsakomybės apribojimas

Labai stengiamės, kad informacija šiame lankstinuke būtų tiksli ir nuolat atnaujinama, tačiau negalime to garantuoti. Mes nemanome, kad ši bendro pobūdžio informacija atsakys į visus jūsų turimus klausimus ar apims visas jus dominančias temas. Turėtumėte aptarti savo pasirinkimus ir rūpesčius su savo gydytojų komanda, pasinaudodami šiuo lankstinuku kaip pagalbine medžiaga. Ieškant patarimų, nevertėtų pasikliauti vien šiuo lankstinuku. Jis negali būti naudojamas jokiems komerciniams ar verslo tikslams. Jeigu norite peržiūrėti visas atsakomybės apribojimo nuostatas, spauskite čia (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/lithuanian).

Visi vertimai yra pateikti „Translators Without Borders“ vertėjų bendruomenės. Šių vertimų kokybė yra tikrinama, kad vertimai būtų kiek įmanoma tikslesni, tačiau visuomet yra tam tikros informacijos netikslumų ir netinkamos jos interpretacijos rizika.

Pasakykite mums savo nuomonę

Jei turite pastabų, prašome jas siųsti elektroniniu paštu: patientinformation@rcoa.ac.uk

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Šeštasis leidimas, 2023 m. birželis

Šis informacinis lapelis bus peržiūretas per trejus metus nuo jo išleidimo.

© 2023 Royal College of Anaesthetists

Šis informacinis leidinys gali būti kopijuojamas pacientams skirtos informacinės medžiagos rengimo tikslais. Prašome nurodyti pirminį informacijos šaltinį. Jei norite dalį šio leidinio naudoti kitame leidinyje, turite tinkamai paminėti šį šaltinį ir pašalinti logotipus, prekės ženklus ir paveikslėlius. Jei pageidaujate išsamesnės informacijos, prašome susisiekti su mumis.